

EVLENDİRME YÖNETMELİĞİ (1)²⁴

Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 7.11.1985, No: 18921

Yayımlandığı Düsturun Tertibi: 5, Cildi : 25,S. 1039

BİRİNCİ BÖLÜM Genel Hükümler

Amaç ve Kapsam

Madde 1– Bu Yönetmelik, evlendirme işlemlerini yürütecek görevlilerin tesbitine ve bunların yetkilerine,

evlendirmeye esas olacak dosyaların düzenlenmesine evlenmeye itiraza, evlenme akdinin yapılmasına, tören yerlerine,

evlendirme daire ve memurlarının denetlenmesine dair esas ve usuller çerçevesinde evlendirme işlemlerinin nüfus

hizmetlerinin bütünlüğü içerisinde yürütülmesini sağlamak amacıyla düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 2 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Aile cüzdanı: Uluslararası aile cüzdanını,

b) Altsoy: Bir kimsenin çocuklarını ve torunlarını,

c) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ç) Beyanname: Bu Yönetmelik hükümlerine göre doldurulan ve aksi ispat edilinceye kadar doğruluğu kabul edilen

evlenmek isteğine dair müracaat belgesini,

d) Dış temsilcilik: Diplomatik temsilciliklerle konsoloslukları,

e) Ergin: On sekiz yaşını tamamlamış kişiyi,

f) Evlenme: Bir kadın ve bir erkeğin usulüne göre yetki verilmiş bir memur önünde bir aile kurmak amacı ile yapmış

oldukları resmi akdi,

g) Evlenme engeli: Mevcut olduğu takdirde evlenmenin yapılmasını önleyen hukuki engeli,

ğ) Genel Müdür: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürünü,

h) İtiraz: Evlenmeye hukuken karşı çıkmayı,

ı) Kanuni bekleme süresi: Kan karışımını önlemek amacı ile evliliği son bulan kadının yeniden evlenmesi için

gerekten üç yüz günlük bekleme süresini,

(1)3/12/2001 tarihli ve 4722 sayılı “Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun”un 22 nci maddesi ile; 4721

sayılı Türk Medeni Kanununda öngörülen tüzük ve yönetmeliklerin 1/1/2001 tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılacağı ya da

²⁴(1)3/12/2001 tarihli ve 4722 sayılı “Türk Medeni Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun”un 22 nci maddesi ile; 4721 sayılı Türk Medeni Kanununda öngörülen tüzük ve yönetmeliklerin 1/1/2001 tarihinden itibaren bir yıl içinde çıkarılacağı ya da yürürlükteki tüzük ve yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılacağı, bu düzenlemeler yapılmıyca kadar yürürlükteki tüzük ve yönetmeliklerin Türk Medeni Kanununa aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği hükmüne bağlanmıştır.

yürürlükteki tüzük ve yönetmeliklerde gerekli değişiklikler yapılacağı, bu düzenlemeler yapılıncaya kadar yürürlükteki tüzük ve

yönetmeliklerin Türk Medeni Kanununa aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edileceği hükmüne bağlanmıştır.

i) Kayın hısımlığı: Karı kocadan her biri ile diğerinin kan hısımları arasında evlenme sebebiyle meydana gelen

hısımlığı,

j) Konsolosluk: Başkonsolosluk, konsolosluk, muavin konsolosluk, konsolosluk ajanlığı ve büyükelçilik konsolosluk

şubelerini,

k) Mülki idare amiri: Vali ve kaymakamı,

l) Üstsoy: Bir kimsenin ana, baba, dede ve ninelerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel İlkeler

Genel Müdürlüğün Görev ve Yetkileri

Madde 3 – Evlendirme işlemleri, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne düzenlenir.

Genel Müdürlük, evlendirme işlemlerinin Medeni Kanun'la getirilen temel kurallara ve bu Yönetmelik esaslarına

uygun olarak yürütülmesini sağlar, iş ve işlemleri düzenler, takip eder, denetler ve denetlettirir.

Bu amaçla Genel Müdürlük, Bakan onayı ile gerekli tedbirleri alır ve uygulamasını sağlar.

İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 4- İl nüfus ve vatandaşlık müdürleri, evlendirme işlemlerinin il seviyesinde eksiksiz olarak ve mevzuata

uygun bir şekilde yürütülmesini sağlar, bu amaçla gereken her türlü tedbiri alır, takip eder ve denetler.

Nüfus ve vatandaşlık müdürleri bu görevlerin mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesinden dolayı valiyeye karşı

sorumludurlar.

İlçe Nüfus Müdürlerinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 5– İlçe nüfus müdürleri, evlendirme işlemlerinin ilçe seviyesinde eksiksiz olarak ve mevzuata uygun bir

şekilde yürütülmesini sağlar, takip eder ve denetler.

İlçe nüfus müdürleri bu görevlerin mevzuata uygun bir şekilde yürütülmesinden dolayı kaymakama karşı sorumludurlar.

Evlendirme Memurluğunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 6 – Kendilerine ilgili makamlarca evlendirme yetki ve görevi verilen evlendirme memurluğunun, birbirleri ile evlenmek isteyen kadın ve erkeğin evlenmeye dair müracaatlarını kabul etmek, mevzuatın öngördüğü şekilde evlenme dosyasını hazırlamak, evlenme akdini yapmak, aile cüzdanı düzenleyip vermek, evlenmenin nüfus kütüklerine tescilini sağlamak, evlenme kütüğü ve dosyalarını iyi bir şekilde muhafaza etmek, denetim yapmak isteyen yetkililere gerekli kolaylığı göstererek ve bu yetkililerce istenen kütük, dosya ve belgeleri denetime hazır halde bulundurmakla görevlidirler.

Evlendirme memurları bu görevlerinden dolayı nüfus müdürlerine karşı sorumludurlar. Belediye personeli arasından görevlendirilen evlendirme memurlarının belediye başkanına karşı olan sorumlulukları saklıdır.

Evlendirme Memurları

Madde 7 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Evlendirme memuru, belediye bulunan yerlerde belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köylerde muhtardır. Bakanlık il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine, nüfus müdürlüklerine ve ilgili dış temsilciliklere evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verebilir. Eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye il ve ilçe belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürleri yetkilidir.

Evlendirme Memurluğu Görev ve Yetkisinin Verilmesinde Usul

Madde 8 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Nüfus idarelerine evlendirme memurluğu yetki ve görevi verilmesi halinde, il nüfus ve vatandaşlık müdürü, ilçe için ilgili kaymakamlığın da görüşünü alarak evlendirme memurluğu yetkisi verilecek personeli ismen tespit edip valinin onayına sunar ve ilgili nüfus idaresine bildirir. İl nüfus ve vatandaşlık müdürleri ile ilçe nüfus müdürleri bu halde başkaca bir onaya lüzum kalmaksızın evlenme akdi yapmaya yetkilidirler.

Evlendirme memurluğu yetki ve görevi, tebliği tarihinden itibaren yeni görevliye geçer.

Evlendirme memurluğu görev ve yetkisi belediye başkanınca bizzat kullanılabileceği gibi görevlendireceği üst düzey personel tarafından da kullanılabilir.

Bakanlık gerektiğinde bu Yönetmeliğin 7 nci maddesinde belirtilen yetkilerini kısmen veya tamamen il valiliğine de devredebilir.

Yetki Sınırı

Madde 9– (Değişik birinci fıkra: 16/11/2006-2006/11269 K.) Bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine evlendirme memurluğu yetkisi verilen görevlilerin bu yetkileri; büyükşehir belediye başkanları ile büyükşehir içindeki belediye evlendirme memurlukları için büyükşehir belediye hudutları, diğer belediye başkanları veya görevlendirecekleri memurlar için yetki alanında bulunan il, ilçe ve belde belediye hudutları, muhtarlar için o köy hudutları ile sınırlıdır.

Nüfus memurlarına birden fazla köy veya kasabada yada bütün ilçede evlendirme memurluğu görev ve yetkisi verilebilir.

Yurtdışında Evlendirme Memurluğu Görev ve Yetkisi

Madde 10 – (Değişik birinci fıkra: 16/11/2006-2006/11269 K.) Yurt dışında mahalli mevzuatın kabul etmiş olması şartı ile evlendirme memurluğu yetki ve görevi; yurt dışında, bu yetkinin mahalli mevzuat ile tanınması ve eşlerden ikisinin de Türk vatandaşı olması şartı ile; misyon şefi olan büyükelçi ve başkonsolosun yanısıra Dışişleri Bakanlığının konsolosluk işlerini yürütmek amacıyla yetki vereceği görevlilere aittir.

Fahri konsolos ve fahri başkonsolosların evlendirme yetkisi yoktur.

Yabancı Yetkili Makam Önünde Evlenme

Madde 11 – Yurtdışında Türk vatandaşı kadın ve erkek veya bir Türk vatandaşı ile bir yabancı, bulundukları ülkenin evlendirmeye yetkili makamları huzurunda evlenebilirler. Böyle bir evlenme, Türk mevzuatına aykırı olmaması şartıyla Türkiye'de de geçerlidir.

(Değişik ikinci fıkra: 16/11/2006-2006/11269 K.) Evlendirme bildiriminin, eşlerin ikisi de Türk vatandaşı ise erkek tarafından, eşlerden sadece birisi Türk vatandaşı ise Türk vatandaşı olan eş tarafından, yabancı yetkili makamdan alınacak belgenin evlendirme tarihinden itibaren en geç otuz

gün içerisinde en yakın konsolosluğumuza verilmesi veya gönderilmesi suretiyle yapılması zorunludur.

Eğer evlenmenin yapıldığı yerde ve yakınında Türk Konsolosluğu yoksa, bu takdirde bildirim, yabancı yetkili makamdan alınan resmi belgenin yurtiçinde Türkçe'ye çevrilip Dışişleri Bakanlığı'nca onandıktan sonra Genel Müdürlüğe veya ilgili nüfus idaresine verilmesi suretiyle yapılır. Yabancı yetkili makamlardan alınan belge, Devletimizin de taraf olduğu uluslararası bir sözleşme uyarınca düzenlenmiş çok dilli bir belge ise başkaca bir işleme tabi olmaksızın gereği yapılır.

Yabancı belgelerin onaydan muaf tutulmasına dair taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.

Yabancıların Türkiye'de Evlenmesi

Madde 12 – (Değişik : 16/11/2006-2006/11269 K.)

Türkiye’de bir Türk vatandaşı ile bir yabancı ya da farklı uyruklu yabancı iki kişi, yetkili Türk evlendirme memuru önünde evlenebilirler. Eşlerden birinin yabancı olması halinde evlendirmeye, il ve ilçe belediye evlendirme memurlukları ile nüfus müdürleri yetkilidir.

Aynı devlet vatandaşı olan iki yabancı kendi milli kanunları yetki vermiş olduğu takdirde, o devletin Türkiye’deki temsilcilikleri önünde evlenme yapabilecekleri gibi yetkili Türk makamları önünde de evlenebilirler.

Yabancıların evlenme isteklerine dair müracaatları evlendirme memurluğunca kabul edilir ve bu Yönetmeliğin Türk vatandaşlarının evlenmeleri hakkındaki esas ve usul hükümleri yabancılar için de uygulanır.

Evlenme ehliyet belgesinin tarafların uyruğu bulunduğu devlet makamlarından bizzat temin edilmesi esastır. Bunun mümkün olmaması halinde bu belge evlendirme memurları tarafından Genel Müdürlük aracılığı ile de istenebilir.

Vatansız veya Vatandaşlık Durumu Muntazam Olmayanların Evlenmesi

Madde 13 – Vatansız veya mültecilerle, vatandaşlık durumu muntazam olmayan yabancıların müracaatları evlendirme memurları tarafından kabul edilir.

Bunların evlenme manilerinin bulunup bulunmadığı, Türkiye’de nüfus kaydı tutuluyorsa Genel Müdürlükten verilecek evlenme ehliyet belgesi ile, henüz nüfus kaydı tesis edilmemiş ise emniyet makamlarınca tutulan dosyalardaki bilgilere göre bu makamlarca verilecek belge ile tesbit edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Evlenme Ehliyeti ve Engelleri

Evlenme Ehliyeti ve Şartları

Madde 14 – (Değişik: 28/7/2003 – 2003/5996 K.)

On sekiz yaşını doldurmuş, mahkemece vesayet altına alınmamış olan erkek ve kadın başka bir kimsenin rızası veya iznine bağlı olmaksızın evlenir. Ayrıca;

- a) On yedi yaşını tamamlayan erkek ve kadın velinin izni, veli yoksa vasi veya vesayet makamının izni ile,
 - b) On altı yaşını dolduran kadın ve erkek hakim izni ile,
- evlenebilir.

Ancak; ayırt etme gücüne sahip olmayanlar ile on beş yaşını dolduran küçükler, mahkemece ergin kılınsa dahi evlenemez.⁽¹⁾²⁵

²⁵(1) 16/11/2006 tarihli ve 2006/11269 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Yönetmeliğin 16 ncı maddesiyle 14 üncü maddede yer alan

"reşit" ibaresi "ergin" olarak, 15 inci maddede yer alan "usul ve fûru'u" ibareleri "üstsoy ve altsoy" değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.2173

Hakim, haklı sebep olmaksızın evlenmeye izin vermeyen yasal temsilciyi dinledikten sonra, bu konuda başvuran küçük ve kısıtlının evlenmesine izin verebilir.

Evlenme Engelleri

Madde 15 – (Değişik: 28/7/2003 – 2003/5996 K.)

Evlenme engelleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Hısımlık;

1- Üstsoy ve altsoy arasında; kardeşler arasında; amca, dayı, hala ve teyze ile yeğenleri arasında,

2-Kayın hısımlığı meydana getirmiş olan evlilik sona ermiş olsa bile, eşlerden biri ile diğerinin üstsoy ve altsoy

arasında,

3-Evlat edinen ile evlatlığın veya bunlardan biri ile diğerinin üstsoy ve eşi arasında, evlenme yapılamaz.

b) Evli olmak;

Nüfus kaydına göre evli görünen bir kimse yeniden evlenemez. Müracaat sırasında, önceki evliliğin ölüm, boşanma veya evliliğin herhangi bir sebeple mahkeme kararı ile son bulmuş olması halinde, evlenme engeli ortadan kalkar. Ancak buna rağmen, bu durum aile kütüklerine tescil edilmedikçe yeniden evlenme akdi yapılamaz.

c) Kadın için kanuni bekleme süresinin dolmamış olması;

Boşanmış, evliliğin butlanına hükmedilmiş veya kocası ölmüş kadın, boşanma veya evliliğin butlanına dair mahkeme kararı veya kocasının ölüm tarihinden itibaren üç yüz gün geçmedikçe yeniden evlenemez. Ancak kadın üç yüz günlük süre dolmadan önce doğum yaptığı veya mahkemece bu sürenin kısaltılmasına veya kaldırılmasına karar verildiği takdirde, kadın için bekleme süresi ortadan kalkar.

d) Gaiplik durumunda;Gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.

e) Sağlık raporunun/resmi sağlık kurulu raporunun bulunmaması;

24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununa dayanılarak, 17/8/1931 tarihli ve 11682 sayılı

Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Evlenme Muayenesi Hakkında Nizamnamede öngörülen usul ve esaslar doğrultusunda sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamaz.

Akıl hastaları, evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla anlaşılmadıkça evlenemezler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Evlenme Akdinde Usul ve Akdin Yapılması

Müracaat

Madde 16 – (Değişik birinci fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Birbirleriyle evlenecek kadın ve erkeğin, içlerinden birinin oturduğu yer evlendirme memurluğuna birlikte müracaat etmeleri esastır.

Ancak, evleneceklerin ayrı illerde bulunması veya birinin yurtdışında olması gibi hallerde ayrı ayrı müracaat da mümkündür. Bu halde, müracaatı alan evlendirme memurlukları derhal karşılıklı olarak birbirlerine bilgi verirler.

(Ek fıkra : 16/11/2006-2006/11269 K.) Yerleşim yeri köy ya da belde olan ve yabancı uyruklu kişilerle evlenecek Türk vatandaşları, yerleşim yerlerinin bağlı bulunduğu il veya ilçe belediye evlendirme memurluklarına ya da o yerin ilçe nüfus müdürlüğüne müracaat edebilirler. Her iki

evlendirme memurluğunda evlenmeye esas olacak belgeler tamamlanır ve bir dosyada birleştirilmek üzere evlenme akdinin yapılacağı yer evlendirme memurluğuna gönderilir.

Vekil Eliyle Müracaat

Madde 17 – Evlenecek kişi müracaat işlemini vekil olarak atadığı kişi vasıtası ile de yürütebilir.

Bunun için özel vekaletname düzenlenmesi ve bu vekaletnamede vekalet veren ile vekili ve evleneceği kişinin tam kimlikleri ile evlenme işlemlerinin yürütülmesi için verilmiş olduğunun açıkça belirtilmesi şarttır.

Vekaletnamenin bir örneği evlenme dosyasına konulur.

Müracaatta Usul

Madde 18 – Müracaat, kadın ve erkek veya onların vekillerince örneğine uygun olarak düzenlenmiş ve imza edilmiş olan "Evlenme Beyannamesi" ile yapılır.

Müracaat sırasında her iki tarafın birlikte olması halinde imzaların onaylanması, müracaatı kabul eden memur tarafından yapılır.

Taraflardan birinin bulunmaması ve evlenme beyannamesini imza etmiş olması halinde bu beyannamedeki imzanın köy veya mahalle muhtarları, noterler, evlenecekler işçi veya memur iseler, dairesi amirlerince onaylanmış olması şarttır.

Müracaat sırasında taraflar fotoğraflı nüfus cüzdanlarını göstermek zorundadırlar. Fotoğraflı nüfus cüzdanı gösterilmediği takdirde evlendirme memuru müracaatı kabul etmez.

Müracaat sözlü olarak da yapılabilir. Bu takdirde sözlü müracaat evlendirme memuru huzurunda evlenme beyannamesine geçirilerek taraflarca imzalanır. Evlendirme memurları tarafından da imzalar tasdik edilir.

Evlenme bildirimi de yazılı hale getirilmediği sürece diğer işlemlere başlanılamaz.

İmza Atamayanlar ve Bedeni Eksiklikleri Olanlar

Madde 19 – (Değişik : 16/11/2006-2006/11269 K.)

Evlenmek için müracaat edenlerden imza atamayanlar olduğu takdirde, imza edeceği yerlere sol elinin işaret parmağının izi alınır. Varsa kendi adına kazılı bulunan mührü de basılır. Sol el işaret parmağının bulunmaması halinde parmak izi sırası; başparmak, orta parmak, yüzük parmağı ve küçük parmak şeklindedir. Eğer sol elinin parmakları eksikse, parmak izi sırasına göre mevcut olan parmağın izi alınır. Sol elin olmaması halinde sağ el için, sol elde belirtilen işlem uygulanır ve bu durum beyanname üzerinde açıklanarak evlendirme memurunca imza edilip mühürle tasdik edilir.

Sağır ve dilsizlerin evlenmeye dair isteklerini özel işaretlerle belirlemeleri iradelerini açıklamaları manasına gelir.

Gerek müracaat sırasında ve gerekse tören sırasında ihtiyaç duyulduğu takdirde, bu özel işaretlerden anlayanlar aracılığıyla

işlem sonuçlandırılır. Bu gibi hallerde aracılık yapanların da imzaları alınır.

Evlenme Dosyalarında Bulunacak Belgeler

Madde 20 – (Değişik : 16/11/2006-2006/11269 K.)

Evlenme dosyasına aşağıdaki belgeler konulur:

- a) İki örnek olarak düzenlenen evlenme beyannamesi.
- b) Fotoğraflı nüfus cüzdanı örneği.
- c) Resmî veya özel sağlık kurum ve kuruluşlarından alınacak sağlık raporu/resmî sağlık kurulu raporu.

ç) Rıza belgesi.

d) Vesikalık fotoğraf.

e) Nüfus kayıt örneği veya evlenme ehliyet belgesi.

Sağlık raporu alınmaması durumunda evlenme yapılamaz. Sağlık raporuyla ilgili usul ve esaslar, sağlık alanındaki değişen ve gelişen şartlar da dikkate alınmak suretiyle Sağlık Bakanlığınca yayımlanacak genelgeyle belirlenir.

Akıl hastalarının evlenmelerinde tıbbi sakınca bulunmadığı resmi sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.

Yaşlarının küçüklüğü veya hacir altına alınmış olmaları sebebiyle evlenmeleri ana, baba veya vasinin rızasına bağlı olanlar, müracaat sırasında evlenme beyannamesine bunların rızalarını gösterir belgeyi de eklemek zorundadır. Rıza belgelerinin imzalanmış olarak getirilmesi halinde bu imzaların o şahıslara ait olduğunun yetkili merciler tarafından tasdik edilmiş olması şarttır. Rıza belgeleri ana ve baba veya vasi tarafından bizzat evlendirme memurunun huzurunda da imzalanabilir. Bu takdirde imza tasdiki evlendirme memurunca yapılır. Ana ve babadan birinin ölmüş olması halinde sağ olan veya boşanma halinde velayet verilmiş olan tarafın imzası yeterlidir. Rıza belgesi vasi tarafından imza edildiği takdirde vasi tayinine dair mahkeme kararı istenir ve dosyaya eklenir. Verilecek dörder adet fotoğrafın, renkli ve ön cepheden baş açık, inkılap ilkelerine uygun sivil giysilerle çekilmiş olması ve kişinin son halini göstermesi bakımından son altı ay içerisinde çekilmiş olması gerekir. Kadınların alın, çene ve yüzleri açık olmak şartıyla başörtülü fotoğrafları da kabul edilir.

Nüfus idarelerince aile kütük kayıtlarına dayanılarak düzenlenen ve kişinin tam künyesi ile nüfus açısından evlenmesine engel bir halinin bulunup bulunmadığını gösteren nüfus kayıt örnekleri evlenme ehliyet belgesi olarak kabul edilir. Evlendirme memuru, müracaat eden her Türk vatandaşından nüfus kayıt örneği ister ve dosyaya ekler. Sadece nüfus cüzdanına göre evlenme yapılamaz.

Yabancılar için, yetkili merkezi makamlarca veya o devletin yerel temsilcilikleri tarafından kişinin adını, soyadını, ana ve baba adı ile doğum tarihini ve evlenmesine engel halinin bulunup bulunmadığını gösterir şekilde düzenlenerek verilmiş ve usulüne göre tasdik edilmiş olan belge, evlenme ehliyet belgesi kabul edilir.

Evlendirme memurluğunca belgelerin doğruluğundan şüphe edilmesi halinde, Bakanlık aracılığı ve Dışişleri Bakanlığı kanalı ile ilgili devletin temsilciğine gönderilmek suretiyle doğruluğu tevsik ettirilebilir.

Vatansız, mülteci ve vatandaşlık durumu düzgün olmayanların evlenme ehliyet belgelerinin ise bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesinde belirtildiği üzere, kayıtların tutulduğu makamlarca, kişinin tam künyesi ile kayıttaki bilgilere göre evlenmesine engel halinin olup olmadığını belirtir şekilde ve tasdiklenmiş olması gerekir.

Evlenme ehliyet belgelerinin asılları evlenme dosyasında saklanır.

Yabancı resmi makamlarca verilmiş olan evlenme ehliyet belgeleri aşağıda belirtilen şekilde işleme alınır:

a) Sözleşmiş ülkelerce mütekabiliyet esasına dayalı, belgeyi düzenleyen ülkelerin yetkili makamının imza ve mührünü taşıması şartı ile kabul edilebilen ve ilgili sözleşmesi gereği formüle edilmiş olan belgeler herhangi bir tasdik işlemine tabi tutulamaz. Bu belgeler:

1) Ülkemizin de üyesi bulunduğu Milletlerarası Ahvali Şahsiye Komisyonunca hazırlanarak uygulamaya konulan sözleşme gereği düzenlenen ve belirli bir formüle sahip, çok dilde düzenlenmiş olan kişi hallerine ilişkin belgeler tasdike yönelik herhangi bir işlem görmeden doğrudan kabul edilerek işleme alınır.

2) La Haye Devletler Özel Hukuk Konferansınca hazırlanan ve Devletimizin de taraf olduğu Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf devlet yetkili makamlarınca belge üzerine veya ek bir belge olarak, belgeye ilişkin tasdik şerhi (Apostille) düzenlenmiş ise belgenin aslı, noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte kabul edilerek işleme alınır.

b) Yetkili kurum tarafından tesis edilecek işlem gereğince talep edilen ve düzenleyen yabancı resmi makamlara göre farklılık arz eden, belirli bir formüle tabi olmayan ve ispat niteliği taşıyan belgeler ise tasdik işlemine tabi tutulur.

1) Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf bir ülkenin, ülkemizdeki temsilciliğince düzenlenen ve verilen belgelere Sözleşmenin 1 inci maddesi gereği tasdik şerhi (Apostille) uygulanamaz. Bu tür belgeler yabancı ülke temsilciliğinin bulunduğu ilin valiliğince veya Dışişleri Bakanlığımızca (Yabancı temsilcilik Ankara'da ise Dışişleri Bakanlığımızca) "Belgedeki imza ve mühür Konsolosluğuna aittir." şeklinde tasdik edilmesinden sonra, belge yabancı dilde ise noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

2) Belge, yabancı ülkenin yerel makamlarınca düzenlenmiş ise düzenleyen ülkenin Türkiye'deki temsilciliğince tasdik edilmesinden sonra, Dışişleri Bakanlığımızca belgenin aslına "Belgedeki imza ve mühür Konsolosluğuna/Büyükelçiliğine aittir." şeklinde şerh verilmesini takiben noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

3) Yabancı ülkenin yerel makamlarınca düzenlenen ve düzenlendiği ülkedeki konsolosluğumuz tarafından "İmza ve mühür makama aittir." şeklinde aslı tasdik edilen belgeler, konsolosluğumuz veya yeminli tercümanlar tarafından yapılmış çevirileriyle birlikte doğrudan işleme alınır. Tercümeleri yeminli tercümanlarca yapılmış belgelerde konsolosluğumuzun imza ve mühür tasdiki de bulunmalıdır.

4) Yabancı ülkenin Türkiye'deki temsilciliğince düzenlenmiş belgeler, yabancı temsilciliğin bulunduğu il valiliği veya Dışişleri Bakanlığımızca (Yabancı temsilcilik Ankara'da bulunuyorsa Dışişleri Bakanlığımızca) "Belgedeki imza ve mühür..... Konsolosluğuna/Büyükelçiliğine aittir." şeklinde tasdik edilmesinden sonra, belge yabancı dilde düzenlenmiş ise noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

5) Ülkemizde dış temsilciliği bulunmayan Devlet makamlarınca veya adına akredite olmuş (ilgili devlet adına işlem yapmakla yetkili) devletin yetkili makamlarınca verilmiş belgeler, akredite devletin Türkiye'deki dış temsilciliğince belgenin onaylanmasının ardından, dış temsilciliğin bulunduğu il valiliği veya Dışişleri Bakanlığımızca "Belgedeki imza ve mühür Konsolosluğuna/Büyükelçiliğine aittir." şeklinde şerh verilmesinden sonra, belgenin aslı noter tasdikli Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

6) Dış temsilciliğimizin bulunmadığı devlet makamlarınca verilmiş belgeler, belgeyi veren devlete akredite olan dış temsilciliğimizce "Belgedeki imza ve mühür Dışişleri Bakanlığı'na aittir." şeklinde şerh verilmesinin ardından, belgenin aslı noter tasdikli tercümesi ile birlikte işleme alınır. Fahri konsolosluklarca düzenlenen belgelere dayanılarak işlem tesis edilmez

Müracaat Sırasında Yapılacak İşlemler ve İnceleme

Madde 21 – Evlenme talebine dair form - beyanname ve belgeleri alan evlendirme memuru evlenme dilekçesinin usulüne göre doldurulup imza edilip edilmediğini, evlenme ehliyet belgesi istenilmişse bu belge ile nüfus cüzdanı arasında bir fark olup olmadığını, bir fark varsa bu farklılığın şahısta hataya sebebiyet verecek nitelikte olup olmadığını yaş dolayısıyla rızanın söz konusu olduğu hallerde ana, baba veya vasinin rızası veya mahkemenin izninin bulunup bulunmadığını kontrol eder, varsa eksiklikleri tamamlatır ve müracaat edenlerden nüfus cüzdanlarını isteyerek kimlik kontrolü yapar. Cüzdan örneğini kontrol ederek onaylar ve dilekçenin kaydını yaparak taraflara müracaat sırasına göre akdin yapılacağı gün ve saati bildirir. Evlenme akdinin yapılabilmesi için evlenme kararının ilanına lüzum yoktur.

Evlenme İzin Belgesi

Madde 22 – Dosyanın incelenmesi sonucunda evlenmelerine engel bir hallerinin bulunmadığı ve belgelerinin de tam olduğu tesbit edilen çiftlere istedikleri takdirde, beyannamenin izin belgesi bölümü onaylanarak verilir.

Böyle bir belgeyi alan çiftler, yurt içinde ve yurt dışında evlendirmeye yetkili makam huzurunda, ayrıca bir dosya düzenlenmesine lüzum kalmaksızın evlenebilirler. Belge, verildiği

tarihten itibaren 6 ay süre ile geçerli olup, bu husus belgede de gösterilir. Bu belgeye dayanarak akid yapan, evlenmeyi belgeyi veren evlendirme memurluğuna 15 gün içinde bildirmekle görevlidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Evlenmenin Reddi ve Evlenmeye İtiraz

Evlenmenin Reddi

Madde 23 – Evlendirme memuru, dosyayı incelemesi sonucunda 15 inci maddede sayılmış bulunan evlenme manilerinden herhangi birini tespit ettiği takdirde evlenme yapmayı reddeder. Bu hususu gerekçeli ve yazılı olarak taraflara derhal duyurur. Taraflarca tesbit edilen evlenme manisinin mevcut olmadığı belgelerle ispatlanmadığı sürece evlenme yapılamaz. Evlenme manii, nüfus kütüklerindeki bir işlem eksikliği sebebiyle ortaya çıkmışsa, bu eksiklik tamamlanmadıkça evlenme akdi yapılamaz.

Evlenmeye İtiraz, Usul ve Süre

Madde 24 – Evlenme dosyası hazırlanırken evlenme gününden önceki günün mesai saati bitimine kadar ilgililerce, tarafların evlenmeye ehil olmadıkları veya evlenme manilerinden birinin bulunduğunu ileri sürerek evlenmenin yapılmasına yazılı olarak itiraz edebilirler. Evlenme gününde yapılan itirazlar kabul edilmez. Evlenme manileri dışında bir sebebe dayanarak itiraz dilekçesinde itiraz edenin açık kimliği, adresi ile imzası bulunması şarttır. İtiraz evlenme manilerinden birine dayanıyorsa, bununla ilgili belgelerin dilekçeye eklenmesi veya hiç olmazsa bir maniye dair inandırıcı belgelerin verilmesi gereklidir. Evlenme manii sebebi ile yapılan itirazda, itirazın aksini gösterir bir belgenin dosyada bulunması halinde, evlendirme memuru tarafından itiraz derhal reddedilir ve taraflara bilgi verilir.

Evlendirme memuru, usulüne uygun biçimde yapılmış itirazları en geç 24 saat içerisinde taraflara duyurur. 10 gün içinde cevap verilmesini, varsa iddianın aksini gösterir belgelerin gönderilmesini ister, gerekirse ilgili makamlarla bu konuda yazışır. Cevaplar geldikten veya cevap verilmesi için konulan süre dolduktan sonra dosyayı yeniden inceler ve bu inceleme sonunda;

1. İtirazın yerinde olduğunun anlaşılması halinde taraflara ve itiraz edene derhal bilgi vererek evlenme yapmayı reddeder.

2. İtirazın gerçek olmadığı veya mevcut olsa dahi iddia edilen engelin daha sonra hukuki bir işlem ile ortadan kalkmış olduğu tespit edilirse evlenme memuru itirazı reddeder. Sonuç, taraflara ve itiraz edene bildirilir ve evlenme işlemi yürütülür. İtiraz eden 10 gün içinde mahkemeden evlenmenin men'i davası açıldığına ve evlenmenin durdurulduğuna dair bir karar getirdiği takdirde evlenme işlemleri muhakeme sonuna kadar durdurulur ve taraflara duyurulur.

Cumhuriyet Savcılığının İtiraz Yetkisi

Madde 25 – Cumhuriyet savcıları mutlak butlan sebeplerinden birinin var olması sebebiyle evlenme akdi yapıncaya kadar evlenmeye itiraz edebilirler.

Evlenme manilerinin bulunduğu yolunda cumhuriyet savcılığına yapılan ihbar Cumhuriyet Savcılığı tarafından ciddi bulunduğu takdirde evlendirme memurluğuna bildirilir. Evlendirme memuru 24 üncü maddede belirtilen usul ve esaslara göre itirazı inceler, itirazı yerinde görmemesi halinde Cumhuriyet Savcılığına bilgi vererek evlenme işlemi yürütülür. Cumhuriyet savcılığınca 10 gün içinde evlenmenin men'i davasının açıldığının bildirilmemesi halinde evlenme akdi yapılır ve sonuç gerekçeli olarak cumhuriyet savcılığına bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Evlenme Töreni

Tören Yerleri

Madde 26 – Evlenme törenlerinin ilgili makamlarca bu iş için tahsis edilmiş olan resmi salon veya yerlerde yapılması esastır.

Ancak tarafların isteği üzerine;

a) ikametgahlarda, özel bina veya salonlarda,
b) Tutuklu veya hükümlüler için cumhuriyet savcılığınca izin verilmesi üzerine ceza veya tutukevinde,

c) Hastalar için baştabibin veya müdürün izin vermesi üzerine hastanelerde Evlenme yapılabilir.

Evlenme töreninin yapılması istenen, ancak evlenmenin mahiyeti ile bağdaşmayan veya tarafların serbestçe iradelerini açıklamalarına imkan vermeyen yerlerde veya mabetlerde resmi evlenme töreni yapılamaz. Bu durumda evlendirme memuru evlenmeyi erteler.

Evlenmede Aleniyet, Usul ve Şekil

Madde 27 – (Değişik birinci fıkra : 16/11/2006-2006/11269 K.) Evlenme, evlendirmeye yetkili bir görevli önünde en az iki tanıkla birlikte ve bizzat tarafların huzuru ile aleni olarak yapılır.

Davetli bulunmaması, evlenmenin aleni yapılmadığı manasına gelmez.

Vekaletle evlenme yapılamaz

Evlendirme memuru önceden tesbit edilen yer ve zamanda tarafların ve şahitlerin önünde kadın ve erkekten her birine ayrı ayrı olmak üzere birbirleriyle evlenmek isteyip istemediklerini sorar. Her birinin müsbet cevap vermesi ve bu cevapların iki şahit tarafından da duyulduğunun doğrulanması üzerine, evlenmenin kanuna uygun olarak yapılmış olduğunu yüksek sesle açıkladıktan sonra evlenme kütüğünü taraflara ve şahitlere imza ettirir ve kendisi de tarih ve saat koyarak imzalar.(Değişik beşinci fıkra : 16/11/2006-2006/11269 K.) Sağır ve dilsizler işaretle cevap verebilirler. Evlendirme memuru lüzum görürse, işaretlerden anlayan bir kişinin aracılığını daha önceden isteyebilir. Bu durumda taraflar aracı bulundurmamak zorundadırlar. Sağır ve dilsizler okuma yazma biliyorlarsa, beyanları yazılı olarak kabul edilir.Yabancılar Türkçe bilmedikleri takdirde, evlendirme memuru, Türk devletince tanınmış devletlerin birinci resmi dili olması kaydıyla bu dili bilen tercüman kullanabilir. Taraflarca bu tercüman daha önceden tören yerinde bulundurulur.

Şahitlik Şartları

Madde 28 – Şahit olabilmek için ergin ve mümeyyiz olmak ve tanıklık ettiği kişiyi tanımak şarttır.(1)²⁶

Görünüşleri itibariyle mümeyyiz olmadıkları ve evlenecek tarafı tanımadığı anlaşılanlar şahitlik yapamazlar.

Şahit, evlenme isteğine ait iradelerin açıklanmasına dair bildirimlerin serbestçe yapıldığına, tanıklık ettiği kişinin kimliğinin doğruluğuna ve akdin yapıldığına şahittir.

Memurun Evlenmeyi Yapmaktan Çekinmesi

Madde 29 – Evlenmenin yapılacağı sırada taraflardan birinin iradesinin serbestçe açıklanmasını engelleyici ruh hali içinde bulunduğu davranışlarından açıkça anlaşılması halinde evlendirme memuru bu durumu taraflara bildirerek evlenmeyi erteleyebilir.

²⁶ (1) 16/11/2006 tarihli ve 2006/11269 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Yönetmeliğin 16 ncı maddesiyle bu maddede yer alan "reşit" ibaresi "ergin" olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Aile Cüzdanı

Madde 30 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Evlenen her çiftle evlendirme memurluğunca düzenlenmiş bir aile cüzdanı verilir. Aile cüzdanının alınması ve cüzdana kaydedilmiş şahısların kişisel durumlarında meydana gelen değişikliklerin bu cüzdana işlettirilmesi, eşlerden biri tarafından yaptırılır.

Evlenme sonrasında nüfus müdürlüğüne veya dış temsilciliklerimize yapılan müracaatlar üzerine düzenlenen aile cüzdanı eşlerden birine veya özel temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı vekillik belgesini ibraz eden kişiye verilir.

Yabancı Kadınlara Haklarının Hatırlatılması

Madde 31 – (Mülga: 28/7/2003 – 2003/5996 K.)

Evlenmenin Nüfus İdaresine Bildirilmesi ve Aile Kütüklerine Tescili

Madde 32 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Yurt içinde yetkili Türk makamları önünde yapılan evlenmeler; evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren on gün içinde usulüne uygun olarak düzenlenecek evlenme bildirim formu ile o yerin nüfus müdürlüğüne bildirilir.

Büyükelçilik, başkonsolosluk ve konsolosluklar tarafından yapılan evlenmeler, evlenmenin yapıldığı tarihten itibaren otuz gün içinde ilgili nüfus müdürlüklerine bildirilir.

Yurt dışında yabancı yetkili makamlar önünde yapılan evlenmeler, dış temsilciliklerimize intikal ettirildiği takdirde, usulüne uygun olarak düzenlenmiş evlenme bildirim formu ile otuz gün içerisinde erkeğin, erkek yabancı uyruklu ise kadının kayıtlı olduğu ilçe nüfus müdürlüğüne bildirilir. İlçe nüfus müdürlüğüne gönderilen evlenme bildirimleri hakkında mevzuata göre gerekli işlemler yapılır.

Bu maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen görevliler hakkında 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 68 inci maddesine göre işlem yapılır. Nüfus müdürlüğünce ilgili memurun bu maksatla savunması istenerek dosya hazırlanır. Memura savunma için verilecek süre on beş gündür. Belirtilen süre içerisinde savunmanın yapılmaması halinde memur savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Tekerrür varsa gönderilen yazıda bu husus ayrıca belirtilir.

Nüfus İdaresinin Yetkisi

Madde 33 – Nüfus idareleri, evlenmeyi aile kütüklerine tescil ederken evlenmenin mutlak butlan sebeplerinden biri ile malul olduğunu tespit ettikleritakdirde, tescil işlemini sonuçlandırmakla beraber gerekli bilgilerle birlikte durumu cumhuriyet savcılığına bildirirler. Evlenmelerde Yabancı

Uyruklular İçin Yapılacak İşlem

Madde 34 – Yetkili Türk makamları önünde evlenen yabancı uyruklu kadın ve erkeğe bir aile cüzdanı ve ayrıca istekleri üzerine çok dilli evlenme belgesi düzenlenerek verilir.

Bu yabancılar, Uluslararası Kişisel Hal Komisyonu Üyesi bir devletin vatandaşı iseler, bu evlilik, 1958 tarihinde İstanbul'da imza edilen 3 numaralı Uluslararası Bilgi Teatısı Hakkında Sözleşme gereğince, gerekli kart doldurularak yabancınn doğum yeri nüfus idaresine gönderilir.

Evlenenlerden birinin yabancı olması halinde de yukardaki fıkraya göre işlem yapılır.

Evlenme ehliyet belgesi Türk makamlarınca düzenlenmiş vatansız veya yabancıların evlenmelerine ait bildirimin bir örneği, ikamet tezkeresini almış olduğu il emniyet müdürlüğüne, bir örneği de Genel Müdürlüğe gönderilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Evlenme Kütükleri ve Evlenmeye Dair Yazışma Usulleri

Evlenme Akdinin Evlenme Kütüğüne Geçirilişi ve Kütüğün Hukuki Mahiyeti

Madde 35 – Yapılan evlenmeler evlendirme memuru tarafından "Evlenme Kütüğü"ne geçirilir ve karı- koca, şahitler ve memur tarafından imza edilir. Böylece evlenmenin şekli unsuru tamamlanmış olur. Usulüne göre tasdik edilmiş evlenme kütükleri, evlenmenin yapıldığına karine teşkil ederler. Ancak, evlenmenin devam edip etmediği konusunda hukuki bir değer taşımazlar. Bu husus, nüfus aile kütük kayıtları ile belgelendirilip ispatlanır.

Evlenme kütüğünde silinti ve kazıntı yapılamaz. Yanlış yazılan bilgilerin düzeltilmesi nüfus mevzuatına tabidir. Evlenme kütük kayıtları nüfus idaresince düzenlenip gönderilen evlenme ehliyet belgelerine uygun olarak tutulur. Ek fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Bir evlendirme memurluğu, iş hacmi göz önüne alınarak birden fazla evlenme kütüğü kullanabilir.

Evlenme Kütüklerinin Tasdiki ve Arşivlenmesi

Madde 36 – Evlenme kütüklerinin sahife birleşimleri nüfus idarelerine ait mühürle mühürlenip, sonuna kaç sahifeden ibaret olduğu yazılıp tasdik edildikten ve cilt numarası verildikten sonra kullanılır.

Köy, kasaba veya ilçe evlendirme memurlarına ait kütük defterleri ilçe nüfus müdürlüğü tarafından, il merkez belediye evlendirme memurluklarına ait kütük defterleri de il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü tarafından tasdik edilir.

Evlendirme nüfus memurluğunca yapıldığı takdirde defterlerin tasdiki mülki idare amirlerine aittir.

Köylerde dolan ciltler nüfus idarelerine zimmetle teslim edilir ve bu idarelerce arşivlenir. Belediyeler kendilerine ait evlenme kütük defterlerini kendi arşivlerinde saklarlar.

Yazışma

Madde 37 – Evlendirme memurlukları, kendi aralarında ve nüfus idareleri ile doğrudan yazışma yaparlar. Türk konsoloslukları da yurtdışında yapılacak evlenmeler için ilgili nüfus idareleri ile doğrudan yazışma yaparlar.

Evlenme işlemleri ile ilgili olarak istenilen bilgi ve belgeler aynı gün gönderilir evlenme ehliyet belgesinin gönderilmesi telgrafla istenebilir, ancak telgrafla örnek veya ehliyet belgesi gönderilmez.

Kullanılacak Belgeler

Madde 38 – (Değişik birinci fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Evlenme işlemlerinde Genel Müdürlükçe hazırlanan belgeler kullanılır.

Konsolosluklar, evlenme ehliyet belgesi istenmesi işini çabuklaştırmak amacıyla ilgililerden, üzerinde adres yazılı zarf ve gidiş - dönüş posta işinde kullanılmak üzere uluslararası posta kuponu isteyebilirler.

Kullanılacak Defterler

Madde 39 – Evlendirme memurlukları gelen ve giden evrakı kayıt etmek zorundadırlar.

Bu iş için bastırılmış ve idare amirince tasdik edilmiş kayıt defterleri kullanılır.

Evrak dağıtımında ve tesliminde teslim alanın imzası alınarak evrak zimmet defteri kullanılır.

PTT idaresine teslim edilen evrak için posta zimmet defteri kullanılır.

Bu defterin ilgili bölümlerinin doldurulmuş ve alt kısmının amirce tasdik edilmiş olması şarttır.

Form ve Basılı Kağıtların Düzenlenmesi

Madde 40 – Evlendirme işlerinde kullanılacak olan defter, form ve basılı kağıtlar, Genel Müdürlükçe örneğe ve standarda uygun olarak hazırlanır. (Değişik ikinci fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.)Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca düzenlenmesi gereken evlenme beyannamesi ve diğer belgeler Bakanlıktan izin almak şartı ile bilgisayar ortamında düzenlenebilir.

Bu form ve belgeler damga resminden ve her türlü harçtan muaftır.

Dayanak Belgelerinin İmhası

Madde 41 – Evlenme aktinin yapılmasına esas olan dosya ve belgeler akid tarihinden itibaren 10 yıl geçtikten sonra imha edilir. Ancak, evlenme kütükleri ve evlenmenin nüfus kütüklerine tesciline dair bildirimler, hiç bir surette imha edilemez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Dosyaların Geçerlilik Süresi

Madde 42 – Bu Yönetmelik uyarınca evlenmeye esas olmak üzere hazırlanan dosyanın geçerlilik süresi, evlenme ehliyet belgesinin düzenleme tarihinden itibaren 6 aydır. Bu süre içerisinde evlenme akdi yapılmadığı takdirde dosya işlemiden kaldırılır ve iptal edilir.

Memurların Nitelikleri

Madde 43 – Evlendirme memuru olarak görevlendirilecek memurların öncelikle öğrenim dereceleri benzerlerinden yüksek, konuşma yeteneği iyi ve diksiyonu düzgün bulunanlar arasında genel kültür ve davranışları bakımından olumlu olanlar seçilir.

Hizmetiçi Eğitim

Madde 44 – Evlendirme memurları ihtiyaca göre vali ve kaymakamlarca yapılacak programa uygun olarak eğitime tabi tutulurlar. Bu eğitime katılacakların kanuni yollukları ilgili kuruluşların bütçesinden karşılanır. Meslek içi eğitimlerde Türk Medeni Kanunu, nüfus ve vatandaşlık mevzuatı, Umumi Hıfzısıhha Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve uluslararası sözleşmelerin evlenmeler ile ilgili hükümleri öğretilir.

Evlenmelerin Çalışma Saatlerinde Yapılması

Madde 45 – Evlenme törenleri günlük çalışma saatleri içerisinde yapılır.

Ancak, tarafların isteği üzerine çalışma saatleri dışında veya hafta sonu veya resmi tatil günlerinde özel yer ve salonlarda tören yapılabilir.

İmza ve Mühür Örnekleri

Madde 46 – Evlendirme memurları, örneğine uygun olarak hazırlayacakları imza ve mühür örneklerini mahalli nüfus idarelerine göndermekle mükelleftirler.

Evlendirme memurlarının değişmesi halinde, yeni örnekler en geç 3 gün içinde düzenlenerek gönderilir.

Mahalli nüfus idarelerince bu imza örnekleri muntazam olarak dosyalanıp saklanır ve değişiklikler takip edilerek dosyaların güncel olması sağlanır.

Gerekli görülen hallerde gönderilen belgelerdeki imza ve mühürler sirkülerdeki örneklerle karşılaştırılmak suretiyle doğruluğu tesbit edilir.

Yaşın Hesaplanması

Madde 47 – Evlenmek üzere müracaat edenlerin kimliklerinde doğum tarihinin yalnızca yılı yazılı olup da ay ve günü yazılı olmayanların yaşının hesaplanmasında, kişinin doğduğu yılın Temmuz ayının birinci günü başlangıç olarak kabul edilir.

Eğer doğum tarihinin ay ve yılı yazılı ise bu takdirde yazılı olan ayın ilk günü başlangıç olarak alınır.

Kıyafet

Madde 48 – (Değişik birinci fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Evlendirme memuru, evlendirme töreninde modeli Genel Müdürlükçe belirlenen özel bir cübbe giyer.

Bu kıyafetlerin giderleri mensup oldukları kuruluşların bütçelerinden karşılanır.

Devir ve Teslim Mükellefiyeti

Madde 49 – Başka bir yere atanma, devlet memurluğundan çekilme, emeklilik, ölüm veya yetki düzenlenmesi gibi sebeplerle kesin olarak memurun görevinden ayrılmasını gerektiren hallerde yerine gelen veya yetki verilen memura, henüz gelmemiş ise, geldiğinde ona devredilmek üzere nüfus idarelerinde il ve ilçe nüfus müdürleri, belediyelerde belediye başkanı tarafından gösterilen kimseye, köy muhtarları kendi aralarında 51 inci maddedeki usule göre devir ve teslim yapmakla mükelleftirler.

Yukarıda sayılan sebepler dışında, memurun devir ve teslim yapmasına imkan vermeyecek surette işten ayrılması halinde vali, kaymakam ve belediyelerde belediye başkanı tarafından tayin edilecek bir kurulca devir ve teslim yapılır.

Devir ve Teslim Konusu, Süresi

Madde 50 – Devir ve teslim ile mükellef bulunan memurların devir ve teslim işlerinin kapsamına giren hususlar şunlardır;

- a) Mühürler,
- b) Evlenme kütükleri,
- c) Defterler,
- d) Belgeler ve dosyalar,
- e) Cübbe,
- f) Döşeme ve demirbaşlar.

Devir ve teslim işlemlerinin 15 gün içinde yapılması mecburidir. Ancak memurun 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 94 üncü maddesine göre memuriyetten çekilmesi halinde bu süre 30 günü geçemez.

Devir ve Teslimde Usul

Madde 51 – Devir ve teslim, 4 nüsha olarak düzenlenen bir tutanakla yapılır. Tutanağın altı, devralan ve devreden tarafından imza edilir. Memurlar arasında yapılan devir ve teslim tutanakları il ve ilçe nüfus müdürü tarafından tasdik edilir.

Devir ve teslim tutanaklarından birer nüsha, devralan ve devredene verilir. Bir nüshası dairedeki dosyasına konulur, diğeri de nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Kütüklerin Devir ve Tesliminde Uygulanacak Esaslar

Madde 52 – Evlenme kütükleri devir ve teslim edilirken;

- a) Usulüne göre tasdik edilip edilmediği ve sayfa numaralarının verilir verilmediği,
- b) Eksik sayfa olup olmadığı,
- c) Kütüklerde usulsüzlük, silinti ve kazıntı bulunup bulunmadığı,
- d) Kütüklerin düzgün ve okunaklı bir şekilde tutulup tutulmadığı,

e) Kütüklerin dağınık ve yırtık olup olmadıkları,
Tespit edilir ve bu hususlar tutanağında açıkça belirtilir.

Denetim

Madde 53 – Genel Müdür ve mülkiye müfettişleri bütün evlendirme daire ve memurluklarını; Genel Müdürlükçe görevlendirilecek yetkililer, valiler, kaymakamlar, il ve ilçe nüfus müdürleri ve belediye başkanları, ilgili evlendirme daire ve memurlarını denetlemeye yetkilidirler.

(Değişik ikinci fıkra: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Denetim, yetkili olanlarca her zaman yapılabilir. Ancak her evlendirme memurluğunun üç yılda bir denetlenmesi gereklidir. Denetim sırasında tespit edilen tenkit ve tavsiyeyi gerektiren hususlar bir rapora bağlanarak örnekleri ilgili memura, il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerine gönderilir.

Aile Cüzdanlarının Mal Sandıklarından Alınması

Madde 54 – Uluslararası aile cüzdanları il ve ilçe mal sandıklarınca evlendirme memurlarına kredili olarak verilir. Bu cüzdanların zimmetle verilmesi ve bedelin tahsili hususlarında Devlet Muhasebesi Muamelat ve Genel Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Aile cüzdan bedelleri sebebiyle merkez ve taşra teşkilatı personeli ile başkonsolosluklar 2489 sayılı Kefalet Kanununa tabi değildirler.

Aile Cüzdanlarının Doldurulması ve Kaydı

Madde 55 – Aile cüzdanları yazı makinası ile veya mümkün olmadığı takdirde mürekkepli kalemle ve kitap

harfleriyle doldurulur. Cüzdanların birinci sahifesine karı kocanın fotoğrafları yan yana yapıştırılır. Varsa soğuk damga ile yoksa resmi mühürle mühürlenir ve "Cüzdan Kayıt Defteri" ne kaydı yapıldıktan sonra evlenme töreninin bitiminde çiftlere verilir. Kayıt numara ve tarihi evlenme kütüğüne de işlenir.

Ceza Hükümleri

Madde 56 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Evli olmasına rağmen, başkasıyla evlenme işlemi yaptıran, kendisi evli olmamakla birlikte, evli olduğunu bildiği bir kimse ile evlilik işlemi yaptıran, gerçek kimliğini saklamak suretiyle bir başkasıyla evlenme işlemi yaptıran, aralarında evlenme olmaksızın evlenmenin dinsel törenini yaptıranlar ve evlenme akdinin kanuna göre yapılmış olduğunu gösteren belgeyi görmeden bir evlenme için dinsel tören yapan kimseler hakkında 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 230 uncu maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere durum belgelerle birlikte Cumhuriyet savcılığına intikal ettirilir.

Yürürlükten Kaldırılan Talimatname

Madde 57 – 1/9/1926 tarihli Evlenme Talimatnamesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Hukuki Dayanak

Madde 58 – (Değişik: 16/11/2006-2006/11269 K.)

Bu Yönetmelik 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Ek Madde 1- (Ek: 28/7/2003 – 2003/5996 K.) Mal rejimi sözleşmesi, evlenmeden önce veya sonra yapılabilir.

Taraflar mal rejimini ancak kanunda yazılı sınırlar içinde seçebilir, kaldırabilir veya değiştirebilir.

Mal rejimi sözleşmesi, noterde düzenleme veya onaylama şeklinde yapılır. Evlenme başvurusu sırasında da taraflar hangi mal rejimini seçtiklerini yazılı olarak bildirebilirler. Mal rejimi sözleşmesinin gerektiğinde yasal temsilcilerce de imzalanması zorunludur.

Evlendirme memurları, evlenecek olan kadın ve erkeği seçmiş oldukları mal rejimini beyana davet etmek zorunda değildir. Evlenecek olanların mal rejimine ilişkin seçimlerini bildirmemeleri evlendirme işleminin yapılmasına engel teşkil etmez. Evlendirme memurları evlenecek olan kişilerin yasal mal rejimi yerine seçimlik rejimlerden birini seçmiş olmaları halinde bu yöndeki seçimlerini kabul edebilirler. Evlendirme memurları, evlenecek kişilerin yasal mal rejimi ile ilgili yasadaki düzenlemelerden ya da seçimlik rejimlerden birini seçmelerine rağmen, seçimlik rejimde yasadaki düzenlemelerden farklı anlaşmaları kabul edemez. Evlenecek olan kişiler bu konularda ancak notere gidebilirler

Evlenecek kişilerin evlendirme memurluğuna seçimlik mal rejimine ilişkin belge ibraz etmeleri veya evlendirme memurluğunda bu amaçla belge düzenlenmesi halinde, belgeyi düzenleyen veya onaylayan makamın adı ile tarih ve sayı bilgileri evlenme kütüğündeki ilgili alana yazılır. Söz konusu belgeler ilgililerin evlenme dosyasında muhafaza edilir.

Geçici Madde 1 – 1/9/1979 tarihinden 239 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlük tarihine kadar belediye başkanları veya görevlendirdikleri evlendirme memurları ile köy muhtarları tarafından yapılmış olan evlenmelere yetki bakımından itiraz edilemez ve bu evlenmeler bu sebeple iptal edilemez.

Geçici Madde 2 – 5/7/1984 tarihli ve 239 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren İçişleri Bakanlığınca kendilerine evlendirme yetkisi verilmiş sayılan belediye başkanları ve köy muhtarları, bu Yönetmelik hükümlerine göre yeni bir yetki düzenlemesi yapılıncaya kadar Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren de yetkilerini kullanmaya devam ederler.

Ancak, evlendirme işlerini bu Yönetmelik esaslarına göre yürütürler.

Geçici Madde 3 – (Mülga: 28/7/2003 – 2003/5996 K.)

Geçici Madde 4 – Bu Yönetmelikte öngörülen ve evlendirme memurluklarınca düzenlenecek olan imza ve mühür örnekleri Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren 2 ay içerisinde nüfus idarelerine gönderilir.

Geçici Madde 5 – Bu Yönetmelikte evlendirme memurları için öngörülen cübbeler sağlanıncaya kadar evlendirme memurları akid yapabilirler.

Evlendirme memurları için gerekli cübbeler belediyeler veya köy idarelerince en geç bir yıl içerisinde yaptırılır.

Yürürlük

Madde 59 – Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 60 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

***28/7/2003 tarihli 2003/5996 sayılı Kararname ile yürürlüğe konan "Evlendirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair

Yönetmelik" in 13 üncü madesinde yer alan "Yönetmeliğin ekleri yürürlükten kaldırılmıştır" hükmü gereğince Yönetmelik ekleri metinden çıkarılmıştır

10/7/1985 TARİH VE 85/9747 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE YÜRÜRLÜĞE KONULAN
YÖNETMELİĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN YÖNETMELİKLERİN YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ
GÖSTEREN ÇİZELGE

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi Numarası

Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren

Maddeler Yürürlüğe

Giriş Tarihi

28/7/2003

16/11/2006

2003/5996

2006/11269

—
2,7,8,9,10,11,12,14,15,16,19,20,27,28,30,32,
56,58

6/9/2003

8/12/2